

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi lapsen erityisestä suojelusta ja siihen liittyviksi laeiksi/ KK

VD/3225/03.00.00/2026

KK/TP-K/S-AP/

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää erityisesti jakelussa mainittuja tahoja antamaan lausuntonsa liitteenä olevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi lapsen erityisestä suojelusta ja siihen liittyviksi laeiksi.

Esityksessä ehdotetaan annettavaksi uusi laki lapsen erityisestä suojelusta. Nykyinen lastensuojelulaki kumottaisiin. Lisäksi esityksessä muutettaisiin sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettua lakia, oppilas- ja opiskeluhuollosta annettua lakia, terveydenhuoltolakia sekä lakia lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä. Lisäksi esitys sisältää teknisluonteisia muutoksia useisiin muihin lakeihin.

Pääministeri Petteri Orpon hallitus uudistaa lastensuojelulainsäädännön. Tämä esitys toteuttaa uudistamisen toista vaihetta. Esitys kytkeytyy samanaikaisesti eduskunnalle annettavaan hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi sosiaalihuoltolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi (VN/35729/2023). Suomenkielinen esitysluonnos on lausuttavana Lausuntopalvelussa 29.5.2026 asti ja ruotsinkielinen 1.6.2026 asti. Sosiaalihuoltolaissa säädettäisiin jatkossa uudesta lapsiperhepalvelusta ja jatkossa osaa nykyisistä lastensuojelun avohuollon tukitoimista toteutettaisiin lapsiperhepalveluna. Muutoksilla edistetään hallitusohjelman mukaista varhaista tukea, moniammatillista lapsiperhetyötä ja lastensuojelun avopalveluja painottavaa palvelurakennetta.

Tällä esityksellä nykyinen lastensuojelulain rakenne ja sääntely selkiytettäisiin kokonaisuutena. Lastensuojelun asiakkuuden alkamista sekä huostaanoton ja sijaishuollon järjestämiseen velvoittavaa sääntelyä muutettaisiin. Tavoitteena on selkiyttää sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain välistä rajapintaa sekä hallitusohjelman mukaisesti tukea hyvinvointialueita uudistamaan palvelujaan perustuen palvelujen tarkoituksenmukaiseen porrastukseen sekä siirtämään painopistettä perustasolle. Esityksellä myös kevennettäisiin lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän velvoitteita sekä mahdollistettaisiin lastensuojelulaitosten nykyistä joustavampi henkilöstön käyttö. Esityksellä mahdollistettaisiin turvahenkilöiden käyttö lastensuojelulaitoksissa sekä selkiytettäisiin Suomen viranomaisten toimivaltaa eräissä rajat ylittävissä tilanteissa. Lisäksi uudistettaisiin lastensuojelun edunvalvontaa koskevaa sääntelyä. Esitykseen sisältyy myös ehdotus lisärahoituksesta tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) turvaamiseksi yksityisissä koulukodeissa ja Valtion koulukodeissa.

Esitys liittyy esitykseen valtion vuoden 2027 talousarvioksi ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2026 budjettilakiaikataulussa. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2027.

Ehdotettavaan uuteen lakiin lapsen erityisestä suojelusta on sisällytetty muutokset, joita on esitetty lastensuojelulainsäädännön kokonaisuudistuksen ensimmäisen vaiheen hallituksen esityksessä (hallituksen esitys laiksi lastensuojelulain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi, HE 149/2025 vp), joka on parhaana eduskunnan käsittelyssä. Säännökset on sisällytetty ehdotettavaan lakiin siinä muodossa, kun ne on annettu eduskunnalle. Lisäksi esitykseen on sisällytetty muutosehdotukset, jotka sisältyvät hallituksen esitysluonnokseen laiksi vankeuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (VN/30248/2024). Esitysluonnos on ollut lausuttavana Lausuntopalvelussa 9.3.–24.4.2026.

Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään 8.6.2026 lausuntopalvelu.fi-palvelussa.

Kaupunginhallitus 1.6.2026 § 30

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa sosiaali- ja terveysministeriölle oheinen lausunto.

Käsittely:

Merkittiin, että kasvatuksen ja oppimisen toimialan kaupunginjohtaja muutti esitystään siten, että lausunnon kohdat 6 sekä 16–19 kuuluvat seuraavasti:

” 6. Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän asiakasmitoituksen joustavoittaminen

Vantaa ei ota kantaa sosiaalityöntekijöiden mitoitukseen. Korostamme, että muutokset eivät saa heikentää monialaista yhteistyötä tai siirtää vastuuta kunnan palveluille ilman selkeää työnjakoa.

16–19. Huostaanotto, sijoitukset, laitoshoido ja turvahenkilöt

Keskeistä on turvata sijoitettujen lasten oikeus varhaiskasvatukseen ja koulutukseen sekä toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa.

Vantaa ei ota kantaa laitosten henkilöstömitoitukseen, mutta korostaa ettei sillä tulisi olla välillisiä vaikutuksia lasten arkeen ja koulunkäyntiin. ”

Päätös:

Hyväksyttiin esittelijän muutettu esitys.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus – ja valituskielto

Lisätiedot:

Tiina Kulju-Palo, hyvinvoinnin ja opiskeluhuollon päällikkö
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)